

MIQUEL SITJAR I SERRA

Dòrria, 1100 anys de vida

Ajuntament de Toses, Ripoll, 2003

El títol del llibre ens explica el motiu de la seva publicació: la celebració dels 1100 anys de la consagració de l'església de Dòrria pel bisbe Nantiuguís d'Urgell.

El llibre comença amb una introducció geogràfica i històrica de la baronia de Toses on queden reflectits aquells trets diferencials que els han permès ser reconeguts al llarg del temps com una entitat diferenciada dels seus veïns, tant els de la Cerdanya com els de la Vall de Ribes. És en aquest marc que la consagració de l'església de Sant Víctor de Dòrria es converteix en el símbol vertebrador de la vida en comú i serà durant molt de temps el que assenyalarà quines seran les relacions que s'establiran amb l'exterior, sobretot les relacions econòmiques amb el bisbat d'Urgell.

En els capítols que segueixen, estructurats per segles, hi trobem els esdeveniments més importants que marcaran la vida dels seus habitants. El segle XII serà en aquest sentit molt important, ja que serà el que veurà néixer la baronia de Toses, lligat amb tot el procés de feudalització que es produeix després de la recuperació del territori dels musulmans. En aquest context Dòrria continuarà essent un punt important per a la defensa i també un atractiu per a tots aquells que es volien beneficiar del delme. Aquests factors van contribuir que habitants de Dòrria marxessin per trobar una millor situació.

El segle XIV va implicar una disminució de la població degut a la pesta negra. Els segles que vingueren estaran primer marcats per les lluites pageses contra les servituds i posteriorment per les guerres entre Espanya i França, on es trobava sempre en zona de pas.

No coneixem del cert quina va ser la posició que va tenir en la Guerra de successió, només que després d'aquesta es produí un important període de pau trencada posteriorment per la Gran Guerra, amb episodis molt cruentos. Posteriorment també va estar afectada per les Guerres Carlines. Tot i aquests episodis, els segles XIII i XIX seran les èpoques de màxima esplendor demogràfica.

El segle XX ha vist molts canvis, sobretot en les diferents infraestructures que l'han portat a l'actualitat.



Acabat el repàs històric l'autor tracta la història de la parròquia i la de les altres esglésies del terme parroquial de Dòrria, com també la d'alguns dels seus rectors.

Després trobem un interessant recull de documents de la història parroquial que comença l'any 903 acompanyat d'un glossari per fer-ho més entenedor. En aquest hi apareixen una gran diversitat de temes que ens permeten veure quines eren les preocupacions de la parròquia i dels parroquians d'aquestes èpoques.

El llibre segueix amb una anàlisi de les pintures de Sant Víctor de Dòrria i com es va fer la seva restauració.

Finalment hi trobem l'anàlisi d'alguns masos i documents històrics de Dòrria.

Tanquen el llibre els goigs de Sant Víctor i el "Cant a Dòrria" d'A.T. Viader, i els plànols de Sant Víctor de Dòrria i Sant Martí de Fornells. A part d'aquests plànols, al llarg del llibre hi van apareixent documents i moltes il·lustracions.

Joan Maria Roig Altès